

УКРАЇНА
ЧЕРКАСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ
DEPARTMENT OF FINANCIAL POLICY

18000, м. Черкаси вул. Б. Вишневецького, 36, тел.36-02-82 , факс 36-02-80, 32-52-83
e-mail : fin_mvk@dfp.ck.ua, finck@ukr.net , web : www.dfp.ck.ua

20.10.20 № 1438/18-06

Департамент охорони здоров'я та
медичних послуг

Експертний звіт (зауваження)
до проекту рішення Черкаської міської ради «Про затвердження міської
програми фінансової підтримки комунальних некомерційних
підприємств (закладів охорони здоров'я) Черкаської міської ради на
2021-2023 роки»

За результатами розгляду проекту рішення Черкаської міської ради «Про затвердження міської програми фінансової підтримки комунальних некомерційних підприємств (закладів охорони здоров'я) Черкаської міської ради на 2021-2023 роки» (далі по тексту – Проект рішення, Програма), повідомляємо наступне.

1. Відповідно до Проекту рішення пропонується протягом 2021-2023 років надавати фінансову підтримку з міського бюджету комунальним некомерційним підприємствам закладам охорони здоров'я, з якими у 2020 році Національною службою здоров'я України укладені договори про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій. Надання підтримки в будь-якій формі суб'єктам господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів потребує узгодження з дією Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо допустимості такої допомоги для економічної конкуренції.

2. Законом України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» визначено, що держава гарантує повну оплату згідно з тарифом за рахунок коштів Державного бюджету України надання громадянам необхідних їм медичних послуг та лікарських засобів, що передбачені програмою медичних гарантій.

Відповідно до статті 18 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» вартість послуги з медичного обслуговування

розраховується з урахуванням структури витрат, необхідних для надання такої послуги відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я. З метою забезпечення єдиних підходів до обліку фактичних витрат закладів охорони здоров'я у зв'язку з наданням послуг з медичного обслуговування, які враховуються під час розрахунку єдиних тарифів та коригувальних коефіцієнтів на медичні послуги, Кабінетом Міністрів України затверджена Методика розрахунку вартості послуг з медичного обслуговування (постанова Кабінету Міністрів від 27.12.2017 № 1075) (далі – Методика). Зазначена Методика ґрунтується на застосуванні методу покрокового розподілу витрат “зверху донизу”, що передбачає проведення економічних розрахунків, результатом яких є розподіл усіх витрат закладу охорони здоров'я (як прямих, так і непрямих) - від адміністративних та допоміжних підрозділів (центрів витрат) до основних клінічних відділень (центрів витрат), для яких розраховується кінцева середня вартість одиниці медичної послуги на основі критеріїв розподілу витрат, перелік та порядок застосування яких визначаються МОЗ.

Згідно Проекту рішення фінансову підтримку з міського бюджету пропонується надати закладам охорони здоров'я на здійснення окремих витрат відповідних закладів, а саме, витрат на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, придбання засобів індивідуального захисту, відшкодування витрат на виплату та доставку пенсій, оплату інших експлуатаційно-технічних послуг понад отриманий від Національної служби здоров'я обсяг коштів, що розрахований на підставі тарифів на медичні послуги та їх кількості. Тобто, даним Проектом програми фактично пропонується фінансувати витрати комунальних підприємств, які входять до вартості послуг та розрахунку тарифів, що покриваються Національною службою здоров'я в межах укладених договорів про медичне обслуговування населення, що в наслідку може негативно позначитися на ефективності витрачання коштів міського бюджету.

Також, відповідно до Порядку використання бюджетних коштів, передбачених на реалізацію міських програм, затвердженого рішенням Черкаської міської ради від 17.02.2011 № 2-261 (зі змінами) (далі – Порядок використання бюджетних коштів), фінансова підтримка може виділятися на покриття (відшкодування) поточних витрат комунальних підприємств, які виникають в процесі господарської діяльності, у разі якщо такі витрати не покриваються доходами підприємства. Не підлягають забезпеченню за рахунок бюджетних коштів **витрати комунальних підприємств, які входять до собівартості реалізованих підприємством послуг і враховані при затвердженні тарифів для підприємства.**

Крім того, за результатами проведеного департаментом фінансової політики аналізу наданого до Проекту рішення розрахунку обсягу видатків на покриття вартості комунальних послуг та енергоносіїв (додаток 2 до пояснювальної записки) та порівняння з показниками споживання енергоносіїв у натуральному виразі за минулі роки, встановлено завищення очікуваного споживання теплової енергії в річних обсягах на 679 Гкал. Дане

перевищення очікуваного споживання відбулось за рахунок збільшення потреби по центрах первинної медико-санітарної допомоги. Однак, в пояснювальній записці до Проекту рішення відсутні будь-які розрахунки та пояснення такого значного зростання потреби у споживанні закладами теплової енергії.

Також, у складі витрат закладів, для забезпечення яких планується залучити кошти фінансової підтримки з міського бюджету, окремо слід виділити потребу у придбанні засобів індивідуального захисту, що складає більше 113,0 млн.грн. (у 2020 році на відповідні цілі спрямовано 38,4 млн.грн. бюджетних коштів). Відповідні витрати, як зазначалося вище, методом розподілу фактичних витрат враховані у вартості послуг з медичного обслуговування. Крім того, слід зауважити, що у 2020 році програму медичних гарантій було доповнено 4 пакетами для оплати послуг, пов'язаних з наданням допомоги хворим на COVID-19, в зв'язку з чим внесені зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 05.02.2020 № 65 «Деякі питання реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення у 2020 році».

Також, відповідно до Проекту рішення пропонується надати фінансову підтримку центрам первинної медико-санітарної допомоги, які ще у 2018 році перейшли на фінансування за укладеними договорами з Національною службою здоров'я, в обсязі 28,6 млн.грн. Відповідним закладам фінансова підтримка з міського бюджету у попередні роки надавалась виключно на оплату комунальних послуг та енергоносіїв. Крім того, рівень фінансового забезпечення відповідних закладів в результаті переходу на нову систему фінансування суттєво підвищився, про що свідчать показники інформації до фінансових планів підприємств (збільшення фонду оплати праці та середньої заробітної плати працівників більше як в 3 рази).

3. Відповідно до Проекту програми кошти фінансової підтримки планується спрямувати на забезпечення стійкості та спроможності функціонування закладів охорони здоров'я при наданні медичної допомоги пацієнтам з інфекційними, неінфекційними хворобами і при виникненні непередбачуваних обставин іншого характеру. Однак, зазначений напрямок не конкретизує заходів, спрямованих на виконання завдань бюджетної програми, з визначенням відповідної бюджетної програми, меті і завданням якої відповідають ці напрямки.

4. Слід зазначити, що значний фінансовий ресурс щорічно спрямовується на покращення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я, оновлення обладнання, проведення робіт з капітального ремонту та реконструкції приміщень закладів. З 2018 року більше як 227,0 млн.грн. капітальних інвестицій та капітальних трансфертів спрямовано на галузь охорони здоров'я, що позначається на технічному рівні цих підприємств та їх можливості укладення договорів про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій. Проте, Проектом рішення взагалі не охоплене питання розвитку комунальних закладів охорони здоров'я.

5. Заклади охорони здоров'я встановлюють плату за послуги з медичного обслуговування, що надаються поза договорами про медичне обслуговування населення. В тарифах на платні послуги, які затверджені виконавчим комітетом міської ради, враховані експлуатаційні витрати на опалення, освітлення, водопостачання комунальних закладів охорони здоров'я. Проте, головний розпорядник коштів пропонує в повному обсязі здійснювати оплату комунальних послуг та оплату енергоносіїв комунальних закладів за рахунок наданої підтримки з міського бюджету в межах даної Програми.

6. Головним розпорядником коштів визначена мета Програми щодо забезпечення сталого функціонування комунальних некомерційних підприємств та розроблені показники виконання Програми (кількості хворих та ліжко-днів, завантаженості ліжкового фонду та середньої вартості відвідування), що не відображають результати виконання Програми у відповідності до поставленої мети. Крім того, Бюджетний кодекс вимагає дотримання підходу щодо здійснення видатків бюджетів міст на програми в галузі охорони здоров'я, які передбачають фінансування та співфінансування оплати медичних послуг, прямими показниками оцінки яких є їх кількість та вартість. Також, в Програмі зовсім відсутні показники, за якими можна визначити ефективність використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, зокрема, за рахунок оптимізації мережі та штатної чисельності, впровадження механізмів ефективної діяльності закладів, забезпечення збільшення загального об'єму медичних послуг, зниження витрат на надану медичну послугу, що сприятиме економії коштів та належному фінансовому забезпеченню закладів.

Отже, враховуючи вищевикладене, Проект рішення потребує першочергового узгодження щодо реалізації заходів Програми із Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Також, Проект рішення потребує додаткових обґрунтувань доцільності надання та розміру фінансової підтримки, що спрямовуватиметься на покриття витрат комунальних підприємств охорони здоров'я, відповідно до Порядку використання бюджетних коштів.

Крім того, пропонуємо на виконання пункту 2.1. наказу Міністерства фінансів України від 23.08.2012 № 938 (зі змінами) забезпечити доведення рішення, яким затверджується міська програма або вносяться зміни до прийнятих міською радою рішень та програм, до територіального управління ДКСУ у м.Черкасах Черкаської області після ухвалення відповідного рішення міською радою.

Директор департаменту
фінансової політики

Т.І. Харенко

